

ಅಮರೇಶ
ನುಗಡೊಣಿ

ಬಾಲ್ಯದ
ಅನುಭವ
ಕಥನ

ಬುತ್ತಿ

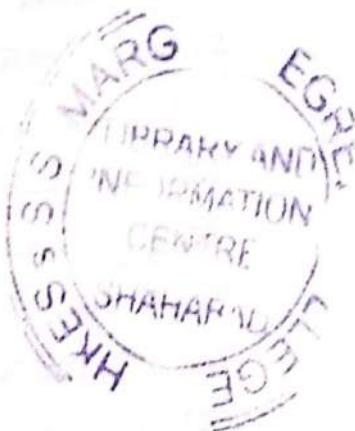

ಪರಿವಿಡಿ

೧. ಅಮೃನ ಆಡಿಗೆ, ಅಪ್ಪನ ಬುಕ್‌ಟೀ /೧
೨. ನನ್ನ ಆಷಾಡದ ಗಾಳಿ /೧೦
೩. ನಮ್ಮ ಬೇಸಿಗೆ ರಿಜಿರ್ /೧೨
೪. ನಮ್ಮಾರ್ಥ ಹಳ್ಳಿ /೨೫
೫. ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಮರೆಯದ ಆಚರಣೆಗಳು /೨೨
೬. ಒಂದು ಭಯಾನಕ ಕಾಲ್ಪನಿಕೆ /೧೯
೭. ಆಮೃನ ಮಡಿಲ ಉಡಿಯ ಸಂಪತ್ತು /೨೨
೮. ಆಕಳು ಸಂತೇ ಸೇರಲಿಲ್ಲ /೨೮
೯. ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸಿದ ಯುಲ್ಲಿಪ್ಪೆ /೧೫
೧೦. ನನ್ನಾರ್ಥಿನಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಲೋಕ /೨೯
೧೧. ಸೀತಾಪ್ರಲ ತಂದದ್ದು /೨೬
೧೨. ಆಕ್ಷನಿಗೆ ದೇವ್ಯದ ಶಾಟ /೮೦
೧೩. 'ನಾ ನಿನ್ನ ಮರೆಯಲಾರೆ' /೮೮
೧೪. ಬನ್ನಿ ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ /೯೨
೧೫. ನಾನು ಕಲಿತ ಶಾಲೆಗಳು /೧೦೧
೧೬. ನಾನೂ ಕ್ರೀಡಾಪಟುವಾಗಿದ್ದೆ /೧೦೪
೧೭. ಅಪ್ಪೆ /೧೧೯
೧೮. ಮದುವೆಗೆ ಹೋದ ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಡುಹುತ್ತ... /೧೨೦

19971

ಅಮ್ಮನ ಅಡಿಗೆ, ಅಪ್ಪನ ಬುತ್ತಿ

‘ಅಪ್ಪನ ಬುತ್ತಿ ಬಂತು’ ಎಂದ ಸಣ್ಣ ಅಣ್ಣಿ ಕೊಗುತ್ತ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಂತೆ ನಾನೂ, ಉಳಿದಿಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡಣಿಂದಿರು, ‘ಬುತ್ತಿ ಬಂತು’ ಎಂಬ ಕೊಗುನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕೆಲಸ ಯಾಗೇ ಸಾಗಿತ್ತು. ಸಣ್ಣ ಅಣ್ಣಿ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡಣಿಂದಿರಷ್ಟು ನೂಟಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಸಿಗುವುದೆಂದು. ಸರಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಸೋಡಿದ, ನೂಟಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಸಿಗುವುದೆಂದು. ಸರಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನೂಟಕ್ಕೆಂದು ಹೊಲಿದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಲ್ಕಾರು ಮರಗಿಡಗಳ ಕಡೆ ನಾವು ದೆಜ್ಜೆ ನೂಟಕ್ಕೆಂದು ಹೊಲಿದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಲ್ಕಾರು ಮರಗಿಡಗಳ ಕಡೆ ನಾವು ದೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದೆವು. ನಾಲ್ಕಾರು ಮರಗಿಡಗಳ ಬದಿಯಲ್ಲೇ ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಯಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕಿದೆವು. ನಾಲ್ಕಾರು ಮರಗಿಡಗಳ ಕೊಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ದಿನವು ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿ ಮುಂದಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಬ್ಬಾಪುದು ರೂಢಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ನಾಲ್ಕಾರು ಕೊಡಿ ನಮ್ಮೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಸೂರ್ಯ ನಾವು ನಾಲ್ಕಾರು ಕೊಡಿ ನಮ್ಮೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಕುಂಟಿ, ಸೇರಿಲು ಹೊಡೆಯುವುದು. ಮಾಡುವ ಮುನ್ನವೇ ಹೊಲ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಕುಂಟಿ, ಸೇರಿಲು ಹೊಡೆಯುವುದು. ರಾಶಿ ದರಗುವುದು. ಬಿತ್ತುವುದು, ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು, ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಯುವುದು, ರಾಶಿ ದರಗುವುದು. ಬಿತ್ತುವುದು, ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು, ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಯುವುದು, ರಾಶಿ ದರಗುವುದು. ಮಾಡಿ ದಿನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು-ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದು ಮಾಡುವುದು ಹೊದಲು ಮಾಡಿ ದಿನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು-ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದು ಕಡೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವು ನಾಲ್ಕಾರು ಕೊಡಿ ಖುಷಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದು. ನಮ್ಮೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ದೆಹಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಂದರೆ ಕುಲಿಯಾಳುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ನಮ್ಮೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ದೆಹಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಂದರೆ ಕುಲಿಯಾಳುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ನಮ್ಮೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಏರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಕುಲಿಯಾಳುಗಳು ಹೊತ್ತು ಏರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ನಾವು ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾಡುವ ತನಕವಿದ್ದು ತಮ್ಮಮ್ಮೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾಡುವ ತನಕವಿದ್ದು ತಮ್ಮಮ್ಮೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾಡುವ ತನಕವಿದ್ದು ತಮ್ಮಮ್ಮೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಾಡುವುದನ್ನು ಜಂದ್ರನ ಬೆಳವಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತೇ. ಮಳಗಿಯೋ ಮಣಿ
ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅಸುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವಾಗಿಯೋ ಜಂದ್ರನಿಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಯ ಸೇಂಬಗಳನ್ನು
ಅಸುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬುಕ್ಕಿಗಳ ಉಗಂದ ಜಂದ್ರವನ್ನು ಮೇಡುತ್ತಾ ಅರಿವಿಗೆ ಹಾರಂಡಿ
ನಿಂದ್ರಿಗೆ ಕರಣಾದಪ್ಪನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಜರ್ಗೆ ಸಣ್ಣಾಳ್ಳ ಸಿದ್ರಾಖಾ
ರಾದೃತಿದ್ದು. ಸುಗ್ರಿಯ ರಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತ ಪಾಕ
ಸುವಿದ ಅಸುಭವವನ್ನು ಅಕ್ಕರಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ತ
ಸೂರ್ಯ ಮೂಡುವ ಹೆತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಮೊಲ ಸೇರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಂತರೆ ಕಿಷ್ಯು ಹಾಳ್ಯ
ಹಾಸುಗಳ ತನಕ ಸತತ ಮಾಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವು. ನಡುವೆ ಎತ್ತಾಗಳಿಗೆ ವಿರಾಮ ಕೆಳಿಸ್ತೇ
ಆ ವಿರಾಮ ನಮಗೂ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಳಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು, ನಾಲ್ಕುವರೆ ಹಾಜಾಗಿ
ಮೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮ, ರಕ್ತಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿ ವಸಿದ ಮುಲಿಗಳಂತಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೇವು. ನಮ್ಮ
ಕಡೆ ಡಿಸಿಲು ಬೇರೆ ಜಾಸ್ತಿ. ನಮ್ಮ ಒಸಿವು ಜಿಗುರುವ ಹೊತ್ತಾದಂತೆ ಬುತ್ತಿ ಮೊತ್ತು
ತರುವ ಅಪ್ಪಸಹನ್ನು ದಾರಿ ಕಾಯುವುದು ಬಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮೊಲದಿಂದ
ನಮ್ಮಾರು ಕಾಬುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳಗಳತ್ತಿಗಂತ ಜೊರು ದೂರ ಇತ್ತಷ್ಟೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಬುತ್ತಿ
ಮೊತ್ತು ಅಪ್ಪ ಲಾರು ದಾಟ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ನಮಗೆ ಕಾಗೆಸುತ್ತಿದ್ದು. ವಯಸ್ಸಿಗೆ
ಬಂದ ಮಕ್ಕಳ ಆದರಲ್ಲಿ ಮೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಯುವ ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕುರ ವಸಿವನ್ನು
ಅಪ್ಪಸೂ ಬಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಮ್ಮೆ, ಅಕ್ಕ, ಅತ್ತಿಗೆಯರು ಬಲ್ಲಾರು. ಆದರೂ
ಅಪ್ಪಿಗೆ ಆವಸರ ಜಾಸ್ತಿ. 'ಹೊತ್ತಾಯ್ದು, ಬುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡ್ಡಿ ಜಲ್ಲಿ' ಅಂತ ಅಪ್ಪ
ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಾಬುಯ ಮಾಡುತ್ತ ಬೆನ್ನಿಗೇ ನಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದು. ಅಮ್ಮನಿಗೆ
ಅಪ್ಪನ ಆವಸರದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಳಜಿ ಗೆತ್ತಿದ್ದರೂ. 'ಆವರಿಗಂತ ನಿನಗ ವಸಿವು ಜಾಸ್ತಿ
ಮೋಡು' ಎಂದು ಸಿಡುಕಿದರೆ ಸಾಕು ಅಪ್ಪ ಪೇಚಾಡುತ್ತ ತಲ್ಲಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು. ನಾಲ್ಕುರು
ಉಂಬುವ ಬುತ್ತಿ ಮೊಡ್ಡದೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಬರೀ ಹಂಸರಿಗೆ ನಾಲ್ಕುರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜತೆ
ಕೊಲಿಯಾಳುಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ. ಆವರ ಗುಂಪಿಗೆ ನಾಲ್ಕುರು ಯೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು
ಪಲ್ಲಿ ನೀಡಂಡೇ ನಾವು ಉಣಿತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಪ್ಪ ಮೊತ್ತು ತರುವ ಬುತ್ತಿಗಂಟು
ಮೊಡ್ಡದಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಉಂಬುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಅಂದರೆ ಸೂರ್ಯ ಮೂಡಿ
ನಾಲ್ಕುವರೆ ತಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಮ್ಮೆ ಮಾಡಿದ ಅಪ್ಪನ ಬುತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬೀಳಾಂಗಿ,
ಬೀಳಿಪಂಜ, ಬೀಳಿ ರೂಮಾಲು ವೇಷದ ಅಪ್ಪನನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ನಾವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು
ಗುರುತಿಸುವುದೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ; ಹಿರಿಮೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮಾರು ಮಂದಿಯೂ,
ದನಕಡುಗಳೂ. ನಾಯಿ-ಬೆಕ್ಕಿಗಳು ದೂರದ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದವಂದು ನನ್ನ
ನಂಬಿಗೆ.

ಅಪ್ಪ ಬುತ್ತಿ ಮೊತ್ತು ಮರಿಗಡೆಗಳ, ಕಾಲುವ ಇರುವ ನೆರಳನಡಿಗೆ ಬರುವ
ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಉಣ್ಣಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಮೊಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ

ಬೆಳಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಮನಸುಂದಿಗೆ ಕಾಯಿ-ಪಲ್ಲೆ ಬೆಳಸುವ ರೂಢಿಯೂ ಇತ್ತಲ್ಲ
ನಾವು ಅಪ್ಪನ ಬುಕ್ತಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡಣಿಸುವರು ಬಿಜ್ಞಪುವ ಮುನ್ನ ನಾನು, ಸಿದ್ಧರಾಮಪ್ಪ
ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬುಕ್ತಿಯ ಜರ್ಗೆ ತಿನ್ನಲು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೋ ಬೆಳೆದಿರುವ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಎಂಬು
ಉಳ್ಳಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಪಲ್ಲೆ(ಸೂತ್ರ), ಹಾಸಿ ಎಳೆಮೆಣಸಿಹಾಯಿ, ಕುಸುಬೆ ಪಲ್ಲೆ, ಎಳೆ
ಸವಕೆಹಾಯಿ, ಮೂಲಂಗಿ ಗಡ್ಡೆ, ಅದರ ಪಲ್ಲೆ ಮುಂತಾದದ್ವಾರ್ಥ ಕಿತ್ತಿಕೊಂಡು
ಜಾಲುವೆಗೆ ಇಳಿದು ಆದಾಗ್ನಿ ತೊಳಿದು
ಬುಕ್ತಿ ಬಿಜ್ಞಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬುಕ್ತಿಯ ಸುತ್ತ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಪ್ಪ ನಮಗೆ ಬುಕ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿಸಿ
ಗಿಡದ ಸೆರಳಿಗೆ ಆನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಜಕ್ಕಳಮುಕ್ಕಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು.
ಉಳ್ಳಾಲು ನಮ್ಮ ಜರ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನಸೆಯಲ್ಲೇ
ಉಂಡು ಬರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು. ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾಗ ಕೊಲಿಯಾಳುಗಳು
ಹೊಲಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಗುಂಪು ನಮ್ಮಿಂದ ಮಾರು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ
ಹುಂತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಪ್ಪ ಅವರ ಜರ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ಸಡಸಿರುತ್ತಿದ್ದು. ಅಪ್ಪನ ಹಾಸ್ಯಗುಣ
ಉಂಟಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಪ್ಪನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸದವರು ಗೊಳ್ಳಿಂದು
ನಾಗುತ್ತಲ್ಲೇ ಉಳ್ಳಾಗಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪನ ಜಮೀನಾರಿ ಗತಿನ ಗುಣವನ್ನು ಉಂಟಾಗಿ
ಬಲ್ಲಿದು. ಹಂಗರುಳನ ಗುಣವನ್ನು ಬಲ್ಲಿದು. ಹೊಲಿದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಯನ್ನು
ಕೆಲಸದವರಿಗೆ ಹರಿದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು. ನಾವು ಬುಕ್ತಿ ಬಿಜ್ಞಿ ಕೊಲಿಯಾಳುಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು
ರೊಟ್ಟಿ-ಪಲ್ಲೆಯನ್ನು ನೀಡಿ. ನಾವು ಉಳ್ಳಾಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲಸದವರೂ ಹಸಿಕಾಯಿ
ಪಲ್ಲೆಯನ್ನು ಹರಿದುಕೊಂಡೇ ಟಾಟಕ್ಕೆ ಹುಂತಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಪ್ಪ
ತರುವ ಬುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರೊಟ್ಟಿ-ಪಲ್ಲೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಅನ್ನ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೋಳದ
ಬೆಳೆರೊಟ್ಟಿ, ಮುಂಗಾರಿನ ಜೋಳದ ಕಂಪು ರೊಟ್ಟಿ, ಸಜ್ಜೆಯ ತುಸು ಹಸಿರು ರೊಟ್ಟಿ
ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೊಟ್ಟಿಗಳು ಕಾಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮುಂಗಾರಿನ
ದಿನಗಳಾದರೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಬೆಳೆಯ ರೊಟ್ಟಿಗಳು. ಹಿಂಗಾರಿನ ದಿನಗಳಾದರೆ
ಬೆಳೆಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿಗಳು ಬುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಕ್ಕಿ ಅನ್ನ, ನಾವಣೆಅನ್ನ, ಸಜ್ಜೆಅನ್ನ
ಜೋಳದ ಅನ್ನವೂ ಬುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಅನ್ನಗಳು ಬುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.
ಮನಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳಾಲು ಮಾತ್ರ ಅನ್ನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ
ಅನ್ನಕ್ಕೆ ನೀರಬ್ಬಾಗೆ, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಹಾಲು-ಮೊಸರು ಇದ್ದರೆ ಉಳ್ಳಾಲು ರುಚಿ. ಈ ನೀರಿನ
ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ತರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಏನಿದ್ದರೂ ಗಟ್ಟಿ ಯಾದದ್ದೇ
ಬುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ರೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಗಟ್ಟಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಬ್ಯಾಕ್
ಜಾಸ್ಟಿ. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಗಟ್ಟಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲು ಸುಲಭ ಮತ್ತು
ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬದನಕಾಯಿ ಪಲ್ಲೆ, ಜವಳಕಾಯಿ ಪಲ್ಲೆ, ಈರೆಕಾಯಿ.

ತುಬ್ರೇಕಾಯಿ, ಜಳಮ್ಮೆಕಾಯಿ ಪಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದ್ದು
 ಪಸಿಮೋಸಿಸಿಕಾಯಿಯ ಕಂಡು ಜಟ್ಟಿ ಉರುತ್ತದೆ. ರಿಂಭದಿಧ್ವರೆ ಬಹಳ, ಬಿ
 ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಲಭ್ಯರ ಮನ್ಸ-ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ರಿಂಭದ್ವರು ಇತ್ತ
 ಮುಂಡಿಪಲ್ಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾರು ಕೂರಿಗೆ ಭಾಷಿ ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿ
 ಈ ಮುಂಡಿಪಲ್ಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸಿ-ಹೊದೆಯಲು ಇಳ್ಳಿದವರು
 ಮುಂಡಿಪಲ್ಲೆಯನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಈ ಮುಂಡಿಪಲ್ಲೆ ಬುಲು ನಾರಿತ ಹಣ್ಣು ಈ ನಾ
 ದುಳಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಜಲ್ಲಿ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬುತ್ತಿಗಂಡು ಉದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಿ
 ಬಿರೇತ್ವಾಗಿ ಜಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರು, ಯಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರು, ಗಂಗೆಗೆ
 ಹೋಗುವವರ ಬುತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಂಭ್ಯಾ-ಮುಂಡಿಪಲ್ಲೆ ಉಗ್ನಿಲು ಒಣ್ಣುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮುಂಡಿಪ
 ರಿಂಭ್ಯಾ ಉಟಿ ಎಂದರೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಎಂದು ಹಂಚಿಕೊಸಿ, ಈ
 ಉಟಿದಲ್ಲಿ ಹಸಿ ವಳಿಯ ಮೋಸಿಸಿಕಾಯಿ ಇಲ್ಲ ಉಂಟು ತುಂಬಿದ ಭಾಷ್ಯಾಖಾದಾರನ್ನ
 ಗಳನ್ನು ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿದು ತಿನ್ನುವುದು ರಾಧಿಯಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದವರಿಗೆ ಈ
 ಅವರೇಕಾಳು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭೋ ಹಾಗೆ ಉತ್ತರದವರಿಗೆ ಮುಂಡಿಪಲ್ಲೆ ಜ್ಞಾನ
 ಕೂಪುವಲದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಹೃದರಾಭಾದು ಕನಾಫಿತ ಜ್ಞಾನಭೂದಲ್ಲಿ ಅವರೇಕಾಯಿ
 ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹಸಿ ಉರುವಾಗ ಉಟಿಕ್ಕೆ ಬಳಿಸುವುದು ಬಹಳ
 ಬಹಳ ಕೆಮ್ಮೆ. ಇಂಥಾಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಮಜ್ಜಿಮಾಡಿ ದಾಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ,
 ಯಾಲು ಹೊಡುವ ಆಕಳು, ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು
 ಕೆಲಸಪಿಡ್ಡಾಗ ಎತ್ತಾಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾಗಳನ್ನು ದರ್ಶಕರು
 ಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ಸಾಯಾವವು ಬದುಕುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾನೀಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಥಾಗಳನ್ನು
 ಕುದಿಸಿ, ಒಗ್ಗರಣ ಹಾಕಿ ರೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೂಬಕ್ಕೆ ಬಂತ್ತು
 ತಿನ್ನುತ್ತಾರಷ್ಟೇ.

ನಾಮಾಘ್ಯಾವಾಗಿ ನಾವು ನಾಲ್ಕುರು ಅಣ್ಣಿತಮ್ಮುದು ಹೊಲದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೆ
 ಉಂಬೊತ್ತಿನ ಉಟಿವನ್ನು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿ, ಅಮ್ಮೆ ಮುಂಜಾನೆ
 ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಬುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪಣ ಹಂಗಲಿಗೆ ಹೊರಸು, ಕಳ್ಳಿ, ನಂತರ ಜಳಕ, ಉಟಿ
 ಮಾಡಿ ಆಕೆಯೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸಂಜೀ ಕತ್ತಲಾಗುವ ಮುಖ್ಯ
 ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿತನಕ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ ತೊಳಿತದಲ್ಲಿ ಪನೇಮೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರೇ
 ಕಾಲ ಕಳೆದು, ಬರುವಾಗ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು.
 ಹೊಲದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಅಮ್ಮನ ಸೆರಿಗೆ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಪನೇಮು ತುಂಬಿರುತ್ತಿತ್ತು
 ಎಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಸಂಜೀ ಮನೆಗೆ ಅಮ್ಮೆ
 ಬಂದರೆ, ಆಕೆಯ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವುದನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಮ್ಹಾಳಾದ ನಾವು,
 ಮೊಮ್ಮೆಕಳೂ ಮುಗಿಬೇಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇತ್ತು ಅವಾ ಬುಕ್ಕಿಗಳ್ಲಿ ರೆಣ್ಣಾಗಳ್ಯೇ ರಾತ್ರಿ ಹಾಗಂತ ಒಂದು ಶಲದ ಉಂಟಕ್ಕೆ ನಾನುಂಟ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಲ್ಯಾ ರೆಣ್ಣ ರೆಣ್ಣ ಕಿಂದಬ್ಬಿಳ್ಳಿ ಅಜ್ಞಾನವರು ಅಷ್ಟು ಈ ರೆಣ್ಣ ಉಂಟು ಗಾಂಡ ಪೆಸ್ಟಿ. ಬೆಂದೆಣ್ಣ ಅಥವಾ ರೆಣ್ಣ ಮಾಡಿದ ಏಳಂಟು ಅಭಿಭಾವಿತವಾದ ಈ ರೆಣ್ಣಾಗಳನ್ನು ಎಡತಂತ್ಯಾಯ ಮೇಲಿಣ್ಣಿಸಿಂಡು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಸ್ಟೋರ್‌ನ್ನು ಉಣಿಸಿಂಡು. ಬಂಗಾರಿಯಿಂದ ಕಿಳಗಿನ ರೆಣ್ಣಿಯನ್ನು ಹಾಂಡಿಸಿಂಧ್ಯು. ಸಳ್ಳಿ ಕಾಪ್ತಿಸಿಂಡು ತಿಳ್ಳಿವ ವಢ್ಣಿಯಿದೆ. ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೊಂದೆ ನೊಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದಿರು. ಮೆರ್ಪಿಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಕ್ಕಾರೆ ಅನ್ನಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ರೆಣ್ಣಾಗಳ ಬಾಗಿತ್ತರೆ ಹಳ್ಳಿ ಗಳ್ಲಿ ಉರದವರು ತಿಳ್ಳಿತ್ತಾರೆ. ಬಣಗಿದ ರೆಣ್ಣಗಳನ್ನು ನೀರಿಸಲ್ಪಿ ಅದ್ದಿ ತೋಡು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಪಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿಂಡು ಬಣಗಿಂಟ್ರಿಗಳನ್ನು ತಿಳ್ಳಿತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮೆಂದು ವಢ್ಣಿ ಎಂದರೆ ನೀರುಬಾಣಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಗಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿಂಡು ಬಣಗಿಂಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ತುಱಬಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿ ಸೇವಂತೆಲ್ಲ ಮ್ಹಾತ್ಮಾಗಳಾತ್ಮಾತ್ಮಾ ಕಂಡು ತಿಳ್ಳಿತ್ತೇವೆ. ಒಂಧಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗಂಗಾಳವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿ ರಾತ್ರಿಗೆ.

ನನಗೆ ಇತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದ ಬುಕ್ಕಿಯ ರೆಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ಈ ಮೆಂತ್ರಿಸಲ್ಲಿಯೂ ರೆಣ್ಣ ಉಂಟ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಜೀವ ಜಗುರುತ್ವದೆ. ಅದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮು ಜೀವನ್ಯೂಲಿ ತಕ್ಷಾಂಭೂಗಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ರೆಣ್ಣ ಬದಲು ಜವಾತಿ ತಿನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಜವಾತಿ ತಿಂದು ರೆಫಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಜವಾತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜವಾತಿ ಎನ್ನುವ ವದವನ್ನು ಆಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇ ಮೂರಕು. ನಾವು ಜಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೋಧಿರೆಂಟ್ ಎಂದು ಕೆಂಪುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಆನಿವಾಯಿವಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ಜವಾತಿ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಚಾಪ್ಪಿ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ರೆಣ್ಣಿಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬಾಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಜೀವ ಆರಣುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಆರಣುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರೆಣ್ಣಿಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಶಿವನನ್ನು ಕಂಡಷ್ಟು ಮಿಂಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಿಂದು ದೇಶಿಸ ನನಗೆ. ಈಗ ರೆಣ್ಣ ಎಂದು ಕರೆದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುವ(ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ) ರೆಣ್ಣಗಳನ್ನು ನಾನು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ರೆಣ್ಣ ಎಂದು ಕೆಡು, ಅಮ್ಮ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ರೆಣ್ಣಗಿ ಅವಘಾನ ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊಲದಲ್ಲಿ ಒಂಟೆಯಾಗಿಯೊ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಮ್ಮನ ಜೀವ ನನ್ನ ಕಡೆಯೇ ಇದುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕುಷಿಯ ಮೊಲಗಳಿವೆ. ಒಂದೆಂದು ಸು ಅಗ್ಗಿತಮ್ಮಾರಾದ ನಾವು ದೇರೆ ದೇರೆ ಮೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮೋದಾಗ, ಅಷ್ಟ ಒಂದು ಕಡೆ. ಅಮ್ಮ ಒಂದು ಕಡೆ ಬುಕ್ಕಿ ಮೊತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅಮ್ಮ ಅಷ್ಟ ಒಂದು ಕಡೆ. ಅಮ್ಮ ಒಂದು ಕಡೆ ಬುಕ್ಕಿ ಮೊತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಮ್ಮನ ಆಡಿಗೆ. ಅಷ್ಟನ ಬುಕ್ಕಿ ೫

ತರುವ ಮಾರು ರೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಮಿಂಚಿ, ಸಂಪ್ರಮ ಹೇಳತೀರದು. ಒಂದೊಂದು ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸನ್ನಡೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನು. ರೊಟ್ಟಿಯ ಪಲ್ಲೆಯನ್ನು ಇಡೀ ರೊಟ್ಟಿಯ ಅಗಲ ಸವರಿ ಅದನ್ನು ಸುರುಳಿಯಂತೆ ಉದ್ದದ ಅದನ್ನು ತುದಿಯಿಂದ ಕಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತ ಮಿಂಚಿವಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕುಂತು, ನಿಂಬು ಓಡಾಡುತ್ತಲೂ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಗಂಗಾಳದ ಅಗತ್ಯವೇ ಚೇಕಿರಲಿಲ್ಲ, ಒಂದು ತಿಂದು ಮುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಆಮ್ಮೆ ರೊಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಪಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಸಿ, ಸುತ್ತಿ ಕೈಯಲ್ಲಿಡಿದು ಸಜ್ಜಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಜಿಕ್ಕಂದಿಸಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನೇಕ ಸುತ್ತು ಈ ರೀತಿ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಡಿದು ಓಡಾಡುತ್ತ ಕಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಿಂಬು ಅರಿವಿಗೆ ಬರದಂತೆ ಎಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೋ, ಹಾರಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಹೊಂಚಿದ್ದಾಕ್ಕಣ್ಣ ಕಾಗಿಯೋ. ಹದ್ದೋ ಸರ್ಪೇ ಹಾರಿಬಂದು ಹೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಕಸಿದು ಹಾರಿದ್ದು ಇದ್ದ ಅಗ ಮೃಷಣಂ ಎಂದು ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದರ ಅರಿವಿದ್ದ ಆಮ್ಮೆ 'ಕಾಗೆ ಬರುದೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಗಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನು' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬುತ್ತಿಯ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಗೆ ಡಾಕಿದೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಗೆ ಎಂದರೆ ನೆನಪಾಯಿತು ಹೋಡಿ. ನಿತ್ಯವು ಅಪ್ಪ ತರುತ್ತಿದ್ದ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಬೆಳ್ಳಿ ಉಣಿಲು ಕೂಡ ಒಂದರೆಡು ಗಳಿಗೆ ಕಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಹಾರುತ್ತ ಬಂದ ಕಾಗೆಗಳು ಮಾರು ಮೂರಾಡಲ್ಲಿ 'ಕಾ ಕಾ ಕಾ ಕಾ' ಎಂದು ಒದರುತ್ತ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಬದಲ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಕಾಗೆಗಳ ಹಿಂಡೇ ನಮ್ಮೆ ಉಂಟದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒದರುತ್ತ ಒದರುತ್ತ ತಮ್ಮ ಬಳಗವನ್ನು ಕರೆದು ಮೂಡುವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುವ ನಮ್ಮೆ ಕಡೆ ವಾರೆಗಣ್ಣೀಲೆ ಸೋಡುತ್ತ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮೃಯನ್ನು ಹೊರಣಾಡಿಸುತ್ತ ಒಂದೊಂದೇ ಹಜ್ಜಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತ ನಮ್ಮೆ ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಟಣ್ಣ ಜಿಗಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಂತರೆ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. 'ಹೂ' ಎಂದು ಕೈ ಎತ್ತಿದರೆ ಗುಂಪೇ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಯಾರಿಗೂ ತ್ರೀತಿ ಕಮ್ಮಿ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮನೆಯೆಂದ ತಂದ ಬುತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ತಪ್ಪಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿದೆ ಎಂದು, ಯಾವುದೋ ಜಾಗದಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಮುಗಿಯಿತು ಕಾಗೆಗಳು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ, ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಪಾವಡವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಹರಿದು, ಎಳಧಾಡಿ ಜಲ್ಲಿ, ಜಲ್ಲಿದ್ದನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಬುತ್ತಿ ಇದ್ದಣ್ಣೇ. ಇದರಿಂದ ಮೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡವವರು ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಗೆಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಲು ಮರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಗಲಿಗೆ ಸುತ್ತೊಂಡೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮರುಗ ಬಯ್ಸೆಯತ್ತವನ್ನೇ, ಅದರೆ ನಾನಾಗಲಿ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಧ್ಯ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾಗ ಕಾಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಣಿಲ್ಲಿಲು ಶಂಕಾಗಳನ್ನಿಂತೆ ಅಗಣಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವರ್ಣನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಅದರೆ ನಾನ್ನು ಹೊಲಿದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಅದರೆ ನಾನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ ಹೊಲಿದಲ್ಲಿ ಅದೂ ನಾನ್ನು ಹೊಲಿದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಅದರೆ ನಾನ್ನು ತಮ್ಮದು ಕುಳಿತು ಉಣಿವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥ ರೋಟಿಯನ್ನು ತಿನ್ನುವುರಿರಲಿ, ನೋಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವೀಕಾರ, ಪ್ರಾಸ್ತೀಕ ಬಾಕ್ಷಿಸಲ್ಲಿ ಒಯ್ದು ತಿನ್ನುವ ಅನಿಖಾಯೆ ಕರ್ಮ ನಾನ್ನು ಇನ್ನಾಗಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಳ್ಳಿ ದಸ್ತಾವು ಕಾರೇಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ಎಂಬದ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಎಂಬದ ಬಾಕ್ಷಿ ತರೆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮದ ಅನ್ನ! ತಿನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲ ಮರುಷಾಧ್ರಕ್ಕಾಗಿ? ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬೇಕು! ಯಾರು ಬಳ್ಳಾರಿ! ಈ ಜೀವ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳಿಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವು ನಾನಿದೆ.

ಮೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಮೈ ಮೂರಿವ ದುಡಿತ, ಅಗ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಬ್ರಹ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ವರಣಿ ರೋಟಿ-ಪಲ್ಲಿಯನ್ನು ತಿಂದರೆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಸಂತೃಪ್ತಿ, ಬದುಕಲು ಈ ಕಣಾದಾರ ಉಳಿದಿದೆಯಲ್ಲವೇ ಅದೇ ನಾನ್ನ ಮಣಿ ನಿಮಗೂ ಇಂಥ ಮಣಿದ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಉಳಿದ ದಿನಗಳನ್ನು ಬದುಕಲು ದಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು ಅಂತ ಯೇಳಿದರೂ ನಾನ್ನ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ದುಡಿವ ವರ್ಗವು ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪಳ್ಳಿ ಕಂಡಿದೆ. ವಳ್ಳಿಯ ಜಮೀನ್‌ನಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಬದಲು ನಗರಗೆ ಬಂಡವಾಳಗರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯವ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಬಿಡುಗಡೆ ಅಂತ ಭಾವಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಯಜ್ಞ ಯಾಗ ಸಂಪಾದಿಸಿದರೂ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅತಂತ್ರಾರು. ಹಂಗಸರು ಅಜಾಯಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದೇ ಕಷ್ಟ ವಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿವ ವರ್ಗ ಇನ್ನೊಂದು ಉಳಿದಿದೆ. ಬೆಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ನಾನ್ನ ಮಾಡಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಕ್ಕ ಮೋಗುವವರು ಯಜ್ಞಗಿಧ್ಯಾರೆ. ದುಡಿಯವವರು ಬುಕ್ಕಿ ಒಯ್ದು ಮೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಉಣಿವವರು ಕರ್ಮಿಯಾಗಿಧ್ಯಾರೆ. ಬುಕ್ಕಿಗೆ ಬಳಸುವ ಪಾವಡವಂತೂ ಕರ್ಮಾರ್ಥಿಯಾಗಿದೆ. ಸೀಲುರಾ, ಸ್ವೀಕಾರ ಬಾಕ್ಷಿಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಬುಕ್ಕಿ ಎನ್ನುವ ಪದದ ತಿರುಳು ಉಳಿಯುವುದೇ? ಕಾಂಪ್ಯೂ ನೋಡಬೇಕು. ಅಕ್ಷಯ ಅನ್ನದ ಪಾವಡಯೇ ಯಜ್ಞ ಕಾಗೆಗಳಿಗೆ ರೋಟಿಯಾದರೆ ತಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಹಾಕಿದರೂ ಮಣಿಪಾಲೇ. ವಳ್ಳಗಳ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ರೋಟಿಯ ಒರಿಮ ಕರ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಟಿಯನ್ನು ಮನೆಮನಗಳಲ್ಲಿ, ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವವರು ಕರ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೋಟಿ ಬಿಡಿಯವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕರ್ಮಾರ್ಥಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಟಿ

ಬಡಿಯಲು ಕೂಡಿಸುವ ಮನ್ತರನಾಗಳಿಗೆ ಹೇಳ್ಣಿ ಕೂಡುವುದು ಜೀವ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕಿಗೂಳುವ ಪ್ರೋಫೆಕರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಹಿಟ್ಟಿ ತಿಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಗತೀಕರಣವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುವವರೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಇದರಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಯನಾಯ ದಾರಿ ಕಂಡುಹಿಂಬುವ ಕೆರುಪ್ಪುಯತ್ತಗಳು ಸಾಧೆಯಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಒಳಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ಕಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನಾದ್ಯಾರು ಹಳ್ಳಿಯಿಟ್ಟು ಸಾಗರ ಸೇರುವುದು ಮೂಲಪ್ಪತ್ತಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಧೆಯಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದ ಏರಡು ದರಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಜ್ಞಾಗಿದೆ. ವಿಚಿತ್ರಮಂದರೆ ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಪ್ಪು ಭೂಮಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾಸವಾಗಿರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉನ್ನತ ಮುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಕ ಮುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಡುವವರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ಅಶ್ವಮಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಬದುಕುವವರನ್ನು ಸೇರಿದಬಹುದು.

ಕಣ್ಣಡ ಪ್ರಭ, ಡಿ.೨೦೧೯